

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inserati peti vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rekopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu
		v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	...	Din 144—	Din 144—	Din 264—
6	...	72—	72—	132—
3	...	36—	36—	65—
1	...	12—	12—	22—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Napredna politika.

Prejšnji teden smo grajali kmetijsko stranko, ker je zavzela v zadevi, kateri prilagamo večjo nacionalno in napredno — politično važnost, stališče, ki ni popolnoma pravilno in sedanjí situaciji naprednih strank v Sloveniji primerno. »Kmetijski list« nam je vsled tega odredel neodvisnost in nadaljno prijateljstvo. Ker nečemo, da nas napreden list slabo presoja, hočemo opredeliti stališče »Slovenskega Naroda« kot neodvisnega slovenskega naprednega dnevnika k aktualnemu vprašanju »koncentracije naprednih in nacionalnih sil v Sloveniji« in njenemu razmerju do obstoječih naprednih strank na našem ozemlju.

Nočemo razpravljati o postankih in programih posamičnih slovenskih naprednih strank! To opravilo je preveč ne-hvaležno in bi se moralo izvršiti meritorno, kar ne gre brez graje na desno in levo. Nismo poklicani, da v tem trenutku govorimo o vzrokih današnje strankarske razcepanosti naprednega slovenstva. Priznavamo obstoječe napredne stranke in računamo z njimi! Vprašamo se pa, ali ni mogoče med temi raznovrstnimi strankami najti enotne platforme in idejnega ozadja, ki bi zjedini njih konkretno in taktično udeleževanje v novi državi in v Sloveniji? Stojimo odkrito na stališču, da taka platforma obstoja in da jo nacionalno poslansko naprednega prebivalstva v najzapranejšem in severnejšem delu države naravnost zahteva. Pa tudi strankarski egoizem posameznih naprednih frakcij govori za to, da se napravim največjemu sovražniku nacionalnega slovenstva in napredne družbe vzpostavi enotna fronta in začne skupen boj za aktivno politično afirmacijo slovenskih javnih interesov.

Zahteva po taki nacionalni in napredni fronti Slovencev se je porodila ob zadnjih neuspehih naših strank, ko so namreč podlegle v Ljubljani in pri marčnih skupščinskih volitvah z naravnost katastrofalnim izidom: od 25 mandatov Slovenije je pobrala SLS 21, napredne stranke so dobile 2 mandata. Še Nemci so si privoščili mandat! Ta činjenica govori za vzpostavitev, če ne programatično, vsaj taktične fronte in enotne platforme razcepljenih naprednih strank in sicer za dosego skupnih uspehov, skupnih bojev, skupne politične moči. Danes obstoja nevarnost, da slovenski klerikalizem ubije napredne frakcije, ako se pravočasno ne zganijo in ako ne uvidijo taktične poteze, ki je edina v stanu preprečiti to politično in kulturno katastrofo. Gre za to, da se napredni Slovenci znova politično uveljavijo. Skupna fronta proti skupnemu sovražniku, proti anacionalnemu in nazadnjaškemu klerikalnemu principu pa je taktična smer takega cilja. Klerikalizem je protislovenski, je protikulturn, je protidržaven, je cerkvenopolitičen, je stoletni nasprotnik naše nacionalne in napredne ideje. Ne smemo privoliti v končni razpad slovenskih naprednih strank, zato jih neprestano pozivljamo, da se strnejo v taktični skupni nastop zoper klerikalno nevarnost. Zatorej koncentracije naprednih in nacionalnih sil v Sloveniji ne zagovarjamo iz partijskih ali strankarskih motivov. Smo neodvisen list, posvečen napredni, kulturni in nacionalni jugoslovanski ideji. Kot taki motrimo in čuvamo interese vseh naprednih strank, v kolikor so res napredne in ki se zavedajo skupne klerikalne nevarnosti za njih same ter za njihova najsvežeja prepričanja, ki so brez dvoma napredna kulturna naziranja, svobodoljubje in nacionalna državnost. V skupni napredni fronti vidimo dalje še dober psihološki korektiv ambicioznih voditeljev naprednih strank, ki naj jih stalno opozarja na tista plemenita notranja čustva in napredna nagnjenja, ki so jih vsejali naši veliki predniki. Naša javnost še danes živi od pobud naprednega nacionalizma in ne razume, kako so mogle časovne krilatice razrednega značaja zamegliti napredno in nacionalno pionirsko delo

med Slovenci, v inteligenci in v posamičnih voditeljih. Ne želimo nobeni napredni stranki slabega, Nasprotno, v interesu vseh je, da pri volitvah čim čistejši zmagujejo in znova pridobivajo zaupanje naroda. Odklanjamo pa medsebojno borbo, ki bi krepčala klerikalnega nasprotnika in pomagala razdreti ostanke naprednega življa v Sloveniji. Mi želimo, kakor rečeno, zmago vseh naprednih strank in njihovo ojačanje, ker vemo, da vse pošteno služijo našemu narodu. V to svrhu pa je potrebna enotna fronta, skupna taktika, sodelovanje in pa opuščanje vseh dejani, ki taki fronti škodujejo. V spornih zadevah je treba koncilijantnosti in preudarne raz-

umnosti! Ne puščajmo, da zamrejo velike pobude naših duhovnih in nacionalnih prednikov. Oklenimo se skupnih interesov in postavimo se proti skupnemu sovražniku. Napredno slovenstvo je poklicano, da čuva svojo zemljo za enotno Jugoslavijo, za svobodno duševno življenje in napredno gospodarsko-kulturno inčiativo. Naša pot je jasna, cilj je popolnoma konkreten in nesebičen. Z enako nesebičnostjo in gorečnostjo pa bomo kritizirali početje naprednih strank, ako bo nasprotovalo edino pravilnemu taktičnemu izhodu iz današnje klerikalne prepotence, ideji napredne koncentracije!

Telefonska in brzojavna poročila

Velika proračunska debata o naši vojski in mornarici.

Stališče opozicije: — Klerikalci zahtevajo: »Naše fante domov!«
— Važna izvajanja vojnega ministra. — Proračun vojnega ministrstva sprejet.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) Finančni odbor je včeraj na svoji dopoldanski in popoldanski seji razpravljal o proračunu vojnega ministra. Razvila se je živahna, zanimiva in mestoma stvarna debata o organizaciji naše vojske, o povzdigu mornarice in avijatike, za kar so postavke v letošnjem proračunu zelo nizke. Opozicijski govorniki so soglasno zahtevali, da mora vojna uprava posvetiti mornarici in najnoviji avijatiki največjo pažnjo, da bo naša vojska v položaju vedno uspešno braniti državo in nje interese. V proračunu, ki izkazuje na rednih in izrednih kreditih nad 2 milijardi, so se izvedle nekatere restrengcije, večinoma pa povišanja, tako da je bil proračun končno povečan za 22 milijonov. V naslednjem sejo poročilo:

Dopoldanska seja.

Včerašnja dopoldanska seja se je pričela ob 9.30. Na dnevnem redu je bil proračun ministrstva vojne in mornarice.

Posl. dr. Slavko Šečerov (dem.) je v svojem uvodnem govoru zahteval od vojnega ministra pojasnila, zakaj se je budžet vojne in mornarice kar v kratki dobi povečal za 547 milijonov dinarjev od lanskega proračuna vojaških izdatkov. Priznal pa je, da so izdatki za vojsko ne samo potrebni, v kolikor gre za našo državno brambo. Vojska pa bi mogla lahko izhajati z manjšimi izdatki, ko bi se znalo racionalneje računati, toda mnoge atere o vojaških nabavkah so neprestano na dnevnem redu. Med drugim je poudaril, da »Dve in pol milijardi požre naš militarizem.« Ta ogromna svota je popolnoma v nesorazmerju z ostalimi državnimi izdatki. Zahteval je, da se narodna skupščina točno obvešča o vojaških naročilih in izdatkih. Protestiral je proti najetu 300 milijonskega francoskega posojila za reorganizacijo naše vojske in vojaške dobave. Postopanje vlade v tem vprašanju je bilo neparlamentarno. Zahteval je tudi, da vojaška uprava točno plačuje račune za dobave in da plača najemnine za vojašnice v Ljubljani in v Mariboru. Koncem svojega govora je očital vladi oz. vojnemu ministru, da je nepravilno izvršilo redukcijo oficijev. Vpokojevi oz. redukciji so bili oficiji, ki so bili v avstro-ogrski vojski odločni jugoslovanski patrijoti in srbofilni ter zaznamovani tedaj s p. v. v. Vpokojevi so sedaj v naši vojski. Pritoževal se je tudi, da ni bil imenovan za generala niti eden Hrvat niti eden Slovenec, čeprav je bilo z zadnjim ukazom imenovanih 70 novih generalov. Glasoval bo proti proračunu.

Ob 12.30 je predsednik finančnega odbora sejo zaključil.

Popoldanska seja.

Finančni odbor je ob 16. popoldne nadaljeval podrobno razpravo o proračunu vojnega ministrstva.

Posl. Vesenjak (ldr.) je priznal potrebo dobre organizacije vojske za državno obrambo, toda ta mora odgovarjati dejanskim potrebam in gospodarski moči države. V proračunu stavljeni izdatki so mnogo pretirani. Da se vdrži v vojski morala in zadovoljstvo je govornik stavil na vojnega ministra tele zahteve: 1) Vojski naj služijo v domačih kraji; 2) vojski naj se vežbajo pošteno, toda naj se ne

umorjajo za žandarjsko službo v Makedoniji in Albaniji; 3) ravnanje z vojski se mora izboljšati, posebno glede kletve in bogokletstva naj se brezpogočno odpravi. Sploh naj se kaznujejo najstrožje žalitve katoličanov; 4) reševanje prošnji za dopuste naj se vrši naglo in nepristransko. Dogaaja se, da vojski umirajo, a starši cele tedne ne dobijo obvestila; 5) šikaniranja naših županov z dopisi v cirilici morajo prenehati. Vojna uprava mora dopisovati slovensko; 6) pri vojaških vajah se ne sme prebivalstva šikanirati, kakor se je to zgodilo v občini Selo pri Ptutu in drugih krajih; 7) objektivnost armade zahteva objektivnost nastopanja napram telovadnim in kulturnim društvom; 8) dekretom o vpokojitvi naj sledi takoj nakazovanje pokojnin, ne pa šele čez pet do osem mesecev ali celo pozneje.

Posl. Agatonovič (dem.) je opozarjal finančnega ministra, da je treba izdatke za vojsko in mornarico prilagoditi dejanski finančni zmoglosti države. Krediti za vojno mornarico niso pravilno zastavljeni in tudi prenikajo bugetirani. Vojno ministrstvo je tudi napravilo pogreško, da je dovolilo neracionalno razdelitev plena. Vojni plen pa se tudi ni skrbno čuval in varoval. Naš vojni material propada, posebno avtomobili. V okolici Niša se jaski celo podirajo vojašnice. Koncem svojega govora je izjavil, da bo glasoval proti proračunu.

Posl. Svetozar Giorgijević (dem.) je v daljšem govoru navajal vse nedostatke sedanjega proračuna. Ugotovil je, da so krediti za našo avijatiko zelo majhen odstotek. Tež pomanjkljivosti obrambe se mora posvečati večja pažnja in se naj dovolj zadostni krediti. Vojna uprava naj nabavi avijone najmodernejšega tipa. Potrebna je tudi vojaška šola za pilote. Razpravljajoč o postavkah in kreditih vojne mornarice, ki znašajo nekaj nad 50 milijonov, je govornik zatrjeval, da vlada pri bodočem proračunu razširi ta oddelek proračuna. Ostro je tudi grajal zadnji generalski ukaz o imenovanju novih generalov. Glasoval bo proti proračunu.

Posl. Joka Popović (dem.) je vojnega ministra opozarjal na nekatere nerodnosti v vojski in pozval vlado, da posveti moralnemu nivoju največjo pažnjo.

Posl. Dimitrijevič (zemljorad.) je izjavil, da je proračun vojnega ministra fiktiven ter je v podkrepitev navedel dejstvo, da je v proračunu izkazanih samo 42 generalov (2 vojskoda in 40 generalov), dočim znaša celokupno število generalov 104. To znači, da glavna kontrola ne bo mogla odobriti izdatkov za 64 generalov. Govornik je dalje grajal vojnemu ministru radi postopanja pri vpokojitvah. Vpokojevih je bilo 600 oficijev in bi se moral proračun za to število zmanjšati. Oažati pa je nasprotno. V armado pride še 1000 novih oficijev. Govornik dalje navaja razne postavke ter jih primerja s postavkami za izdatke v kulturne in gospodarske svrhe. Za nepotrebne stvari je vojno ministrstvo zahtevalo 27.300.000 dinarjev, ministrstvo prosvete pa je določilo za univ. knjižnico in knjižne svotice 104.000 dinarjev, in za knjižne osnovnih šolam v Bosni in Hercegovini 110.000 dinarjev. Kredit 100 milijonov dinarjev za izvedbo novega vojaškega zakona se govorniku zdi pretiran. K temu kreditu ni nikakega točnega določila, kako se ima uporabiti. Govornik je končno ostro grajal slabo vojaško opravilo ter izjavil, da bo glasoval proti.

GOVOR VOJNEGA MINISTRA

Minister vojne in mornarice general Pešić je v svojem zaključnem govoru kratko reasumiral rezultate debate ter zavračal nekatere očitke opozicije. Sedanjí proračun je bil izdelan leta 1922. aprila meseca. Od tega časa se je res oveložalo število oficijev. Ugotovili pa mora, da jih še ni zadostno štivilo in vojska rabi še 2400 novih oficijev. Kar se tiče vojaških dobav, mora pripomniti, da so se do njegovega nastopa dobave vršile pogodbenim potom, a sedaj je odredil, da se imajo oddajati potom javne dražbe.

Vojni minister prizna dalje, da so proračunski krediti za avijatiko in mornarico nezadostni in prenikli. Izjavil pa je končno med drugim o ciljih politike vojnega ministrstva:

»Mi sami ne zasledujemo nikakih ofenzivnih ciljev. Moramo pa našo mornarico in našo avijatiko dvigniti na tako stopnjo moderne tehnike, da bo odgovarjala obrambnim interesom naše države. Mornarica in avijatika morata biti dostojna faktorja naše obrambe.«

Minister je tudi zagovarjal muno potrebo obmejnih čet. Redni vojak ne more biti obenem granicar. Granicari pa so sedaj potrebni edinele še na meji proti Bolgarski in proti Albaniji.

Glede očitka opozicije, da se oficiji vmešavajo v politiko je minister pripomnil, da tega ne veruje, pripomniti pa mora: »Če oficiji politizirajo, tedaj so to najslabši oficiji! Stori bo vse, da se odstrani politika iz vojske.«

Glede upokojitve oficijev mora pripomniti, da je ukaz o vpokojitvi izdelala posebna komisija vojnega ministrstva, obstoječa iz 4 generalov in dveh polkovnikov. Pojasnil je slučaj hrvatskega generala Pliverića. Ta je imel za adjutanta nekakega majorja. Ko je bil major drugam premeščen je prišel general Pliverić k njemu in izjavil, da je major zanj neobhodno potreben. Minister je uvidel iz tega, da je general za službo nesposoben, vsled česar je sledila vpokojitev. S tako izjavo je namreč sam general priznal svojo nesposobnost. Vpokojevi slovenskega generala Maistra je sledila na njegovo lastno prošnjo. (G. general Maister je to trditve proglašil v posebnem pismu, priobčenem v našem listu, za neresnično! Uredništvo.) Glede premeščanja oficijev je minister pripomnil, da se je to izvršilo po načelu, da se oficiji premeščajo tako, da pridejo za nekaj časa na težavnejše postojanke in potem po določenem času v lažje.

Koncem govora je vojni minister zagotovil finančni odbor, da je bil proračun njegovega resora izdelan z vso točnostjo in da odgovarja dejanskim potrebam naše vojske. »Naša vojska mora biti pripravljena, da vedno vsak čas in vsako uro odgovarja svojim visokim nalogam!« (Živahno in burno odobravanje pri članih vladine večine!)

Minister financ dr. M. Stojadinović je odgovarjal opoziciji na njene očitke s finančnotehničnega vidika. Izjavil je, da nima k odločnemu in jasnemu govoru vojnega ministra ničesar pripomniti. Sprejema in odobrava nekatere povišanja oz. znižanja budgeta. Sprejme 1.) Dopolnilo kredita v znesku 600.000 dinarjev za plačo komandantom kraljeve garde, in po 4000 dinarjev za 35 oficijev garde.

2.) Kredit 1 milijona dinarjev za odkup zemljišč v vojaške svrhe.

3.) Kredit 10 milijonov dinarjev za popravilo in modernizacijo vojnih monitorjev, kredit 2 milijonov dinarjev za popravilo tenđerjev in kredit 1 milijona dinarjev za popravilo pristanišča v Kotoru in Šibeniku.

4.) Kredit od 150 milijonov dinarjev za vojaške nabavke iz naslova kreditnega zakona 22. novembra 1922. se poveča na 200 milijonov dinarjev.

Finančni odbor je sprejel ta dopolnila. Celokupno se nekatere kreditne postavke zmanjšale za 35.300.000, nekatere pa povečale za 58 milijonov, tako da znaša pravi čist povišek proračuna 23.700.000 dinarjev.

Posl. Agatonovič (dem.) je pred zaključkom debate podal v imenu celokupne opozicije kratko izjavo:

»Vse opozicijske skupine hočemo kompaktno glasovati proti proračunu vojnega ministrstva, vendar to ne znači, da glasujemo proti vojski, nasprotno to znači, da glasujemo proti vladini politiki, ki jo hoče izvesti v tem proračunu.«

Finančni odbor je nato glasoval o proračunu. Za proračun je glasovalo 18 poslancev, proti proračunu 9. Ves čas debate vladna večina ni bila orienrirana ali bo opozicija kompaktno glasovala proti proračunu. Izjava poslanca Agatonoviča je člane vladne večine presenetila.

Danes ob 9.30 dopoldne nadaljuje finančni odbor razpravo o proračunu prometnega ministrstva.

Parlamentarna situacija je zadnje dni stopila v akuten štadij. Teško se posreči vladi spraviti proračun do konca leta pod streho, ker finančni odbor ne bo končal razprave do 6. tm.

Ministrski svet.

Razdelitev države na oblasti. —
— Vrstitev uradnikov.

— Beograd, 29. novembra. (Izv.) Na snočni, od 17. do 20. trajajoči seji je ministrski svet zelo obširno razpravljal o razdelitvi države na oblasti. Notranji minister je predložil elaborat posebne komisije ministrstva pravde o razvrstitvi uradnikov v kategorije in skupine. Elaborat še ni popoln. Ministrski svet je vzel na znanje predloge hrvatskega uradništva, ki jih je včeraj predložil hrvatski pokrajinski namestnik. Komisija ima nalogo še nadalje razpravljati o razvrstitvi. Splošno vlada velika neorientiranost.

Obnoveitev zvez z Rusijo.

— Beograd, 29. nov. (Izv.) Današnja »Pravda« javlja: Iz vladnih krogov smo prejeli včeraj vest, da je vlada na svoji zadnji seji razpravljala o vprašanju obnovitve diplomatskih zvez s sovjetsko Rusijo in baltskimi državami. Zunanji minister dr. Niščić je predložil ministrskemu svetu o tem vprašanju izčrpen in lep referat. V vladi je opažati nesoglasje. Obstojajo razdrojena mnenja. Vprašanje se ima odločiti.

Situacija v Nemčiji še vedno zapletena.

Pogajanja na mrtvi točki. —
Volitve novega prezidenta? —
Komunisti i izgredi.

— Berlin, 29. novembra. (Izv.) Včerajšnji peti dan vladne krize je potekel brez vsakih pozitivnih rezultatov. Designirani državni kancelar Stegerwald je sinoči ob 21. posetil državnega predsednika Eberta, da mu je poročal o uspehih svoje misije. Po enurni konferenci so bili razgovori o sestavi vlade preloženi na danes.

— Berlin, 28. novembra. (K.) Tekom pogajanj o novem kabinetu so nacionalisti nastopili proti prezidentu Ebertu, češ da je treba takoj razpisati nove volitve. Po njihovem mnenju Ebert že dve leti nima nobene zasloble v ustavi in zato je njegova funkcija nezakonita. Tudi bavarska ljudska stranka stoji na stališču, da sedanja politična situacija nujno zahteva spremembo državnega krmlja. Volitve novega prezidenta naj bi se v-šile, čim bo postavljena meščanska koalicija.

— Berlin, 28. novembra. (K.) Ker je hotela komunistična stranka na povelje iz Moskve prirediti včeraj velike demonstracije, je policijsko ravnanstvo odredilo vso potrebno, da prepreči vsak poskus nasilnega prevrata. Vendar pa so se začele zbirati skupine demonstrantov in njih število je naraslo popoldne na več tisoč. Zbirališče je bil »Lustgarten«, kjer so demonstranti prepevali internacionalo in izvajali nemško vladno. Ko je nastopila policija, so se začeli klicati: »Proč s policijco in iz množice je padlo več strelcev. K sreči ni bil nihče ranjen. Pozneje so razgrajali komunisti s palicami. Trije stražniki in več demonstrantov je bilo ranjenih. Policija je aretirala 77 oseb.

Danes je prišlo v Berlinu do velikih komunističnih demonstracij. Ruski ministriški predsednik je o teh demonstracijah izjavil v deželnem zboru, da so demonstracije nasilne in da so komunisti v Moskvi in zadrževali v dosedanjem neodločno taktiko nemških komunistov in da sili na odločno prevratno akcijo. Glavna voditeljica komunističnega prevratnega gibanja je znana Rut Fischer, ki je med ruskimi komunisti agitirala za to, da sodelujejo s francoskimi okupacijskimi oblastmi. Arretiranih je bilo več komunistov. Iz dokumentov, ki so jih oblasti našle pri njih, je razvidno, da je bila brezpogojna akcija Moskve po nemških komunistih proizvoditi prevrat v Nemčiji.

VESTI O GRŠKI REPUBLIKI NERESNIČNE.

— Dunaj, 28. novembra. (Izv.) Tutašnje grško poslanstvo je danes z vso odločnostjo dementiralo vesti o proklamaciji grške republike. Romenica je, da so vse strani v tem sporazumne, da se plebični o obliki državne vladavine ima izvesti šele po končanih volitvah v parlament.

Reško vprašanje.

— Rim, 28. nov. (Izv.) Političnojezna Stefanje je razširila na vse strani uradne dementije, da so vse vesti nekaterih listov glede sporazuma med Rimom in Beogradom v reškem vprašanju neresnične in ne odgovarjajo dejanskemu položaju. Izvor vesti išče »Stefan« v jugoslovenskih političnih krogih.

— Reka, 28. nov. (Izv.) Italijanski prosvetni minister je na reško učiteljsko združenje naslovil pismo z navodili, kako naj učiteljski na Reki izvede reformo reškega šolstva v skladu z novim italijanskim šolskim zakonom.

— Kraljevica, 29. nov. (Izv.) V prijetnosti večine zastopnikov mesta Reke je bila včeraj seja reške konstituantne. Soglasno je bil sklenjen protest proti preganjanju zastopnikov reške konstituantne in njih interniranju na Reki od strani generala Giardina.

SENZACIONALEN POLITIČEN PROCES NA POLJSKEM.

— Varšava, 29. nov. (Izv.) Veliko politično senzacionalno vzbujalo proces pred tukašnjim vojaškim sodiščem. Obtožena sta dva visoka generalstabsna oficirja. Obtožnica ju obtožuje raznih dinamitnih in bombnih atentatov na železniške proge in javna poslopja oziroma poskusov. Obtožena sta soudeležba atentata na varšavsko univerzo 24. maja, t. i. pri čemer je našlo več akademikov smrt. Obtožena sta tudi atentata na železniško progo Krakov—Radom. Obtožena sta nameravala tudi izvršiti atentat na francoskega maršala Focha povodom njegovega obiska v Varšavi.

NOV MONARHISTIČNI PUČ NA MADŽARSKEM.

— Budimpešta, 29. nov. (Izv.) Politične oblasti so dohile v roke važne dokumente o zvezah ruskih komunistov s pristaši Stana boljševskega. Iz teh dokumentov je jasno, da po nameravi komunisti s pomočjo ruskih boljševikov insecirali v mesecu marcu ali aprilu prihodnjega leta državni preobrat na Bolgarskem. Vsi v to afero zapleteni Rusi so bili izgnani in v Varni vkranci na dve ladji ter odpeljani v Odeso. Med izgnanci se nahaja tudi več ruskih profesorjev.

ŠTEVILNI IZGONI RUSKIH BOLJŠEVIKOV IZ BOLGARSKA.

— Sofija, 28. novembra. (Izv.) Politične oblasti so dohile v roke važne dokumente o zvezah ruskih komunistov s pristaši Stana boljševskega. Iz teh dokumentov je jasno, da po nameravi komunisti s pomočjo ruskih boljševikov insecirali v mesecu marcu ali aprilu prihodnjega leta državni preobrat na Bolgarskem. Vsi v to afero zapleteni Rusi so bili izgnani in v Varni vkranci na dve ladji ter odpeljani v Odeso. Med izgnanci se nahaja tudi več ruskih profesorjev.

Politične vesti.

— Direktorji ali koncentracijska vlada? Beogradski »Pravda« poroča, da se je ustanovil v krogu članov ministrskega kabineta direktorij mladih ministrov, ki si je nadel nalogo, da določi naslednika Nikoli Pašiću v vodstvu radikalne stranke za slučaj, ako bi Pašić umrl ali se umaknil iz političnega življenja. Ako Nikola Pašić popolnoma ozdravi, bo ta direktorij zahteval, da se izvrši rekonstrukcija vlade. Iz kabineta bi naj izstopili ministri Vujičić, Simonović, Vučković, Trifković in Trifunović. Tudi voj. minister Pešić bi se imel umakniti generalu Josifu Kostiću, za ministra notranjih del pa bi naj prišel Krsta Miletić. V radikalni stranki in v vladi je tudi močna struja, ki deluje na zblizanje med radikali in demokrati. Ta skupina se trudi, da bi se izrazila in izgladila vsa nasprotja in da bi prišlo v doglednem času do združitve vseh državotvornih elementov. Te združene državotvorne stranke bi naj potem prevzele vladno krmilo v svoje roke. Tako bi prišla na krmilo koncentracijska vlada. »Pravda« zatrjuje, da se v političnih krogih resno deluje v tej smeri in da se situacija razčisti že meseca januarja. Te vesti se v bistvu strinjajo z našimi informacijami, ki smo jih že svesčasno priobčili. Vse kaže torej na to, da pride v doglednem času do sporazuma med državotvornimi strankami, kar bi bilo gotovo samo v interesu države in državne misli.

— Hrvatski pokrajinski namestnik v Beogradu. Včeraj je prišel v Beograd pokrajinski namestnik za Hrvatsko in Slavonijo dr. Cimić. Posetil je ministrskega predsednika Pašića in več ministrov. Vašemu dopisniku je izjavil, da je prišel v Beograd v svrhu poročanja vladi o položaju na Hrvatskem. Predsednika vlade je obiskal, da ga pozdravi po ozdravljenju in da mu poroča o uspehih svoje misije v Zagrebu in na Hrvatskem. Ministru notranjih del je poročal o delovanju Stjepana Radića v Londonu. Ministru za socialno politiko dr. Pelešu je poročal o vseh socialnih vprašanjih Hrvatske in Slavonije, prosvetnemu ministru o zahtevah hrvatskega šolstva in ministru pravde je predložil spomenico hrvatskih uradnikov v vprašanju razsvetlitve. Svoji je pokrajinski namestnik odpotoval v Zagreb.

— Rusko - romunske pogodbe. 26. novembra sta posebna romunska in sovjetska delegacija podpisali v Tiraspolu pogodbo proti vojnim spopadom ob Dnestru. Pogodba se uveljavlja s 1. dec.

t. i. Obe stranki se obvezata kaznovati vse osebe, ki bi na obmejnem ozemlju ropale in povzročale vojaške spopade. V bukreških krogih smatrajo dogovor za dobro znamenje predstojajoč gospodarske pogodbe med Rusijo in Romunijo, ki se razpravlja med obema komisijskima v Tiraspolu. Romunija kot neposreden sosed Rusije sklepa s svetli trgovinsko pogodbo, mi pa se razpravljamo o opustitvi stikov s sovjetsko vlado! Naš zunanji minister bi se lahko odkrižal carističnih težnj ruskih beguncev ter posnemal evropske države, ki so vse že stopile v stike z moskovsko vlado.

Gospodarstvo.

Uvoz vina iz Slovenije v Nemško Avstrijo.

(Višji deželni nadzornik Fr. Gombić) Štajerski »Landesverband der Weinbauteilhaber Oesterreichs« je imel glasom graških poročil, dne 24. tm. v Gradcu velik ljudski shod, kjer se je obravnavalo v prvi vrsti vprašanje vinskih dvolastnikov, t. i. avstrijskih vinogradskih posestnikov, ki imajo svoje vinograde popolnoma ali deloma v Jugoslaviji.

Graški kletarski nadzornik dr. Reich je kot predsednik tega shoda obrazložil težave takih dvolastnikov. Predlagal je, da se iz gospodarskega in tudi nacionalnega stališča ugotovi, kaj bi bilo obmejnih dvolastnikov glede carine prostega uvoza njihovega vinskega pridečka iz Jugoslavije. Ker bi bil tak uvoz razmeroma minimalen, ne bi ogrozil ostalega avstrijskega vinstva. Nasprotno bi s tem domači pridelek, vsled znane dobrega jugoslovanskega vina, na dobroti še pridobil, dočim zgrubila sedaj vsled mešanja s italijanskimi in ogrskimi vini, na svojem pravem značaju.

Vinarski referent v poljedelskem ministru dvorni svetnik Reckendorfer in dr. Edlinger sta govorila v istem smislu, povdarjajoč, da se jim kar pride tu v poštev le kakih 60—70 dvolastnikov, ki pridelajo v Jugoslaviji skupno povprečno 6000 hl vina letno izposluje brez premisleka zaželjeno carinsko ugodnost za uvažanje njihovega lastnega vinskega pridečka v Avstrijo, ker bi ta uvoz tvoril komaj 1% avstrijskega vinskega konzuma.

Z ozirom na avstrijsko vinsko pogodbo z Italijo in Ogrsko, glasom katere smeta ti dve državi uvažati svoja najmanj 13 odstotna vina v Avstrijo proti avstrijski znižani carini 30 zlatih avstrijskih kron, kar je bilo povod, da so pričeli ogrski izvozniki, ker niso razpolagali z dovolj močnimi cenami vini, leta alkoholizirani odnoso šprizirati, vsled česar so se jim leta vrnila, je Reckendorfer opozarjal na nevarnost proste uvozne carine ter priporočal drug način ugodne rešitve tega vprašanja in sicer s ovrnitvijo carine.

Po opozoritvi s strani dvorn. svetnika Hudabuniga, da je avstr. fin. ministru glasom novega odloka dovolilo dvolastnikom prost uvoz njihovega grozdja iz Jugoslavije, se je enoglasno sprejela resolucija, da se izposluje po § 95 avstr. carskega zakona za nemške, v Avstriji bivajoče dvolastnike, carine prost uvoz njihovega, v Jugoslaviji pridelanega vina, na bazi 20 do 25 hl na ha.

Tako Avstriji! — Ta shod je pokazal, kako se Avstriji skupno potegujejo in zavzemajo za svoje ljudi in kako čitljivo svoje interese v gospodarskem in nacionalnem oziru. Pač čisto drugače kot pri nas, kjer se za vsako bagatelo priklamo in lasamo ter eden drugega zasramujemo da kar smrdi.

Zborovalci so omejili svojo pozornost le na uvoz vina avstrijskih dvolastnikov, da jih tako rešijo iz zagate, jim s tem zagotovijo boljši vnovčenje njihovega pridečka v Avstrijo ter jih obenem obvarujejo pred event. pristilno prodajo njihovih vinogradskih posestev ob naših mejah. Tu pridejo namreč v oštev večinoma je posestva in vinogradi ob štajerski meji, kjer se goji najboljša kvaliteta vina. In taki vinogradi so bili, oziroma so še sedaj večinoma v nemških privatnih in nemških cerkvenih rokah, ter se še vedno prav ugodno obdelujejo.

Od naše strani se temu početju iz gospodarskega stališča ne smemo prav nič upirati. Nasprotno, s cilji tega shoda moramo soglašati, ker kar gre vna na ta ali drugi način iz naše države, je le v splošno korist. Zeleti bi bilo le, da bi avstrijska vlada ne omejevala gotove carinske ugodnosti pri uvozu vina iz Jugoslavije le na ono pičlo množino (600—1000 hl) svojih državljanov — dvolastnikov, marveč da bi raztegnila to ugodnost na uvoz čimveč množine vina tudi drugih jugoslovanskih vinogradnikov in vinskih eksporterjev. Čeprav le najboljših in najmočnejših vin. To zadnja pogojanja se sicer vršijo. Toda s kakšnim uspehom se bodo končno zavrla, je veliko vprašanje, ker imajo avstrijski vinogradniki proti poplavljenju nemških vinskih trgov z našimi finimi, močnejšimi vini, svoje gotove pomisleke.

★ ★ ★

—g Novosadska blagovna borza, 28. novembra. Na produkti borzi notralno: Pšenica banatska, 79-80 kg. 2%, Zenta, 1 in pol vag. 317-50, koruza za maj, 1 vag., 227-50, za marc - april, 5 vag., 202-50, za marc-april, 100% kasa, 5 vag., 205, za marc-april 100% kasa, 5 vag., 245 za april - maj, 100% kasa, 8 vag., 245 - 250, moč. 0 s 2.05 vag. 508-825, 2-1 vag. 400; otrobi za december - februar, 4 vag., 130, v juteh vrčah, 8 vag., 125-130.

—g Tedenki sejem v Zagrebu, 26. novembra. Na trg je bilo pripeljano mnogo svini; kupcev razen hrvatskih in slovenskih ni bilo. Cene za kg žive vage so notralno v Din: volji I, 13-25-14.08. II, 13-14, III, 10 do 11; bosanski I, 12-13, II, 10-05-11.08. III, 9-10; mlada živina: 11-25-13, krave I. vrste 11-25-12, II. 10-11; teleta I. 22 do 22.50, II. 21-21.50, pitane svinje 20-26.25, pitane sramaka 26.25-27.05.

—g Mednarodni zadržalni kongres. V soboto so v Varšavi otvorili mednarodni zadržalni kongres, katerega se je udeležilo nad 1000 delegatov. Med delegati se nahajata tudi dr. Korošec in urednik Smolek kot zastopnika jugoslovenskega združenstva.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

OPERA.

Petek, 30. nov.: Psoglavci. Red B
Sobota, 1. dec.: Gospodsvetski sen, premijera. Izven
Nedelja, 2. dec.: Aida. Izven
Ponedeljek, 3. dec.: Zaprtio.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Petek, 30. nov.: Mogočni prstan, premijera Izven.
Sobota, 1. dec.: ob 3. pop. Gospa z morja, dijaška predstava. Izven
Nedelja, 2. dec.: ob 3. pop. 2 X 2=5, ljudska predstava. Izven
ob 8. zvečer Osmi žena. Izven
Ponedeljek, 3. dec.: Mogočni prstan

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

V soboto, 1. decembra: »Igrata viharja«. — V nedeljo 2. decembra: »Zenitev«.

★ ★ ★

— V znak žalosti ostane na dan pogreba Josipa Stritarja v četrtek, dne 29. tm. Narodno gledališče zaprtio.

— »Mogočni prstan«. Prihujeni pisatelj in humorist Fran Milčinski je spisal tgro, ki nosi ta naslov in se vprizori prvič v dramskem gledališču v petek, dne 30. tm. Vsebinsko se opira na znano narodno pravljico. V Valjavčevi zbirki narodnih pripovedi iz Varazdina in okolice je objavljena pod naslovom »Čudodelni lokot«, poznajo jo tudi na Vipavskem. Valjavcu je tako ugajala, da jo je obdelal še pesniško in je pod naslovom »Pastir« našla svojo pot v žolske knjige. Milčinski jo je po svoje predelal, razširil in poglubil ter jo opremil z obilno mero šale. Glasbo za petje, za ples, za melodrame, za veliki neml prizor o našem ljubem kruhu je zložil Viktor Parma. V glavnih vlogah nastopijo ga. Šarčičeva, ga. Vera Dančičeva, gna. Rakarjeva, g. Drenovec, g. Lpah, g. Peček, g. Kralj, g. Skrbnišek, g. Plut itd. Režijo vodi g. Danilo. Sodeluje balet. Začetek ob 20 zvečer.

— Nova književna revija v Subotici. 1. januarja prične izhajati v Subotici književna revija »Nova revija«. Glavno uredništvo revije prevzema g. Drago Stajgar, urednik »Nove Pošte«, v Subotici. Revija bo imela poleg glavnega, umetniškega dela še politično prilogo o aktualnih političnodiplomatičnih vprašanjih. Urednik pozivlja v subotičkih listih vse prijatelje duha in akcije na sodelovanje.

Sokolstvo.

— SAVEZNI DAN. Glasom dogovor, sklenjenega med ljubljanskimi sokolskimi društvi, se priredi dne 1. decembra 1923 v Ljubljani Savezni dan ob sodelovanju vseh treh društev. — Bratje in sestre! Ne le, da nas veče dolžnost, ki smo jo prevzeli po naših zastopnikih ob sklepanju imenovanega dogovora, temveč sokolska čast in po nos nam narekuje, da se v čim največjem številu odzovemo pozivu v dnevnikih ter vsak po svojih najboljših močeh skušamo pridobiti kolikor mogoče največ sredstev za naš Savez. Kdor čuti to zavest, se bo odzval pozivu. — Priglasje za sodelovanje sprejema društvo v društveni sobi v Narodnem domu v petek dne 30. t. m. od 17. do 19. ure (5.—7. ure zvečer.) Podrobna navodila slede v dnevnikih. — Odbor sokolskega društva v Ljubljani.

— Sokol na jesenih prirediti dne 1. dec. v proslavo obitnice ujednjenja telovadno akademijo v društveni telovadnici. Na sporedu so nastopi posamičnih oddelkov in sicer: vaje ženske dece z obroči, moške dece s palicami in ženskega naraščaja s kiti, nadalje nastopijo s prostimi vajami člani in članice, prvi v več oddelkih, med katerimi je tudi posebna vrsta starejših bratov. Posebno pozornost bosta brez dvoma vzbudili deveterici članic in članov, dve krasno zasnovani sestavi načelnika br. Buha. Razen telovadnih točk bodo tudi glasbene, s katerimi nastopi društveni pevski zbor ter salonski orkester in po drugem sporedu tudi letos ustanovljeni godbeni odsek, ki pokaže tega dne prvič javno uspehe dosedanjega temeljitga in vztrajnega vježbanja. Pomen našega ujednjenja bo dobil primerenega izraza v slavnostnem govoru br. dr. Kogoj. Pričetek predstave bo ob 20. zvečer. Vstopnice se dobivajo pri br. Mežku. Narodno zavredno prebivalstvo Jesenic in okolice je vabljeno k čim večji udeležbi.

— Sokolsko društvo Ljubljana II. priredi v soboto dne 8. decembra t. l. ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma telovadno akademijo pri kateri nastopijo vsi društveni oddelki.

— Sokol Moste. V soboto 1. decembra narodna proslava, govor, deklaracije, živna slika, krožek »Matja«, prosta zabava, godba in ples. — V nedeljo 2. decembra, burka v treh dejanjih »Moč uniform«. Slike smeha. Vabi odbor.

— Sokolsko gledališče v Radovljici uprizaro na narodni praznik, dne 1. decembra ob osem zvečer in v nedeljo, 2. decembra ob pol štiri popoldne J. Sokolova devlo ambicijno pripovedko »Osvobodilca«. Izra nam predložuje narod, ki ga je osvobodil dobri kralj, sužnji so postali svobodni. Kako so svobodo vredni in za osvobodjenje hvaležni, vidimo v vsakdanjem življenju.

Gospod Mirodolski na zadnji poti.

STRITARJEVA OPOROKA.

Kakor smo že poročali, je pokojni pesnik imenoval za izvršitelja svoje poslednje volje g. vscučiliškega profesorja dr. Ivana Prijatelja. Oporoko je pesnik izročil odprto svoji soprogi ge. Tereziji, ki jo je po njegovi smrti predala ravnatelju državnega zdravilišča v Rogški Slatini g. dr. Šteru s prošnjo, naj jo pošlje g. dr. Prijatelju. Včeraj je g. profesor dobil to oporoko. Bil je tako prijeten, da nam jo je dal prečitati. Poslednja volja je odsev pesnikovega mišljenja in čustvovanja, odjek njegovega plemenitega srca; kaže nam Stritarja kot človeka, prožetega onih plemenitih čustev, onih nazorov in idej, ki jih je položil v svoje snise in za katere se je boril vse življenje. Prvi dve točki testamenta sta zgolj rodbinskega značaja. Svojo hišo na Dunaju v XVIII. okraju, Herbeckstrasse 84 in vse svoje skromno metje zapuška svojemu — kakor opetovano naglašal — ljubemu sinu dr. Milanu Stritarju, povdarjajoč pri tem, da ne smatra za potrebno, da bi posebej skrbel še za svojo vdovo, ker je prepričan, da bo sin storil vse, da bo omogočil svoji materi čim najboljše življenje. Iz obeh odstavkov, novečane zgolj njegovi obitelji, veje nadejalnejša, naraščajo ljubzen, ki je vezala med sabo Stritarjevo rodino. Kakor v številnih pismih, ki jih je pesnik pisal v zadnjem času, imenuje tudi tu sonorgo Terezijo svojo zvesto družico, kateri se ima v prvi vrsti zahvaljevati, da je bila njegovo življenje polno solnce. Značilno je, da v tem odstavku tudi naroča svojemu sinu, naj pošlje iz njegove skromne zapuščine po njegovi smrti — oporoka je bila napisana 6. marca 1918. — 1000 K županu mesta Ljubljane »prestolice moje predprede domovine«, da to vsoto po svojem predvaru uporabi v katerikoli svrhe.

Zadnji trije odstavki pesnikove poslednje volje se glasijo takole:

»Toka 3. Moja naiškrenejša želja je, da vzrejata in zojlita moj sin in njegova žena svoja dva otroka v zdravo, dohro in plemenito človeka, tako da ohrani naše rodbinsko ime vedno in povsod, kakor doslej, dober sloves.

Toka 4. Moj pogreb bodi popolnoma skromen in preprost, zgolj rodbinske zadeve, brez nepotrebnega pompa, brez mrtvaških naznanil, brez obveščanja po listih in podobnega. Edino enostavno obvestilo na županstvo mesta Ljubljane.

Toka 5. Pri vseh svojih človeških slabostih in zmotah nisem storil nikdar nobenemu človeku vedoma in namerno ničesar hudega. Ako pa se je to kdaj zgodilo, prosim odpuščenja, kakor tudi jaz odpuščem svojim nasprotnikom vse storične mi krivice.

Tako se mirno poslavljam iz življenja, ki mi je kot osebi nudilo v svojem dolgem teku obilico razveseljivega, kot zvestemu človeku in miroljubu pa tudi mnogo bolestin razočaranj. Pozabimo!

Iskren zadnji pozdrav moji ljubli slovenski domovini, kateri sem ostal, čeprav živče daleč od nje, do današnjega dne zvest ter ljubeč sin in kateri sem si prizadeval nesebično in v vsemi svojimi duševnimi sposobnostmi vneto in pošteno služiti. (Te besede naj moj sin pristavi sporočilu na županstvo Ljubljane.)

Hvaležen pozdrav vsem mojim prijateljem! Vsem mojim domačim presrčen: Z Bogom! Naj se me spominjajo v Ljubem! Še en pozdrav vsem dobrim ljudem na zemlji!

V Aspangu, dne 6. marca 1918.

Napisano na moj 82. rojstni dan.

Josip Stritar, s. r. »

Na potu v Ljubljano.

Velikostno je bilo slovo domačinov rogške in šmarke okolice od zemskih ostanov Stritarja. Pred domom, kjer je pesnik preživel svoje zadnje dni, se je zbrala ob 11. dopolne nepregledna množica domačinov, na čelu jim zastopstva oblasti in korporacij. Cerkevne obrede je opravil župnik F. Korošec, kakor se je poslovil od blagopokojnega ravnatelja zdravilišča dr. Šter. V svojem ginljivem govoru je omenjal veliko ljubzen Borisa Mirana do svoje rodne zemlje in naroda, ki mu je bil vedno najboljši učitelj in voditelj. In sedaj, ko se ta veliki sin poslavlja od svojega naroda, se govorniku zdi, da njegov duh ostaja med nami in nas bo spremljal vedno in povsod, dokler bo tekla slovenska zibelka. Ljubezen, ki jo je nosil pesnik v svojem srcu, ostane med nami in iz te ljubezni homo črpi sile za težko pot v lepšo bodočnost. Govornik se zahvaljuje pesniku za vse, kar je dalo njegovo plodonosno življenje slovenskemu narodu in se poslavlja od njega v imenu ravnateljstva rogškega zdravilišča in zdravstvenega odseka za Slovenijo.

Nato se je začel pomikati žalni spoved na kolodvor. Krato so nosili domači Sokoli. Hiše so bile okrašene s črnimi zastavami, na oknih pa so planolale sveče. Vence z napisi pokojnikovih del in odklovanje so nosile šolske deklice. Krato je spremljala Stritarjeva vdova z njegovim sorodnikom nadučjem J. Stritarjem. Žalnega spoveda se je udeležil ves rogški občinski odbor z županom na čelu, zdraviliški ravnatelj dr. Šter, Sokolsko društvo, čitalnica, žensko društvo, zastopniki političnih oblasti in korporacij, požarna bramba in šolska mladina. Rogatec je zastopalo okrajno zastopstvo in nekako društva, šmarje sok. društvo in čitalnica. Pti okrajni glavar dr. Pirkmayer, gimnazijski ravnatelj dr. Komljanec, Sokol, čitalnica, dramsko društvo, pevsko društvo, podružnica CMD, JM, Kolo jugoslovenskih sester, muzejsko društvo, Jugoslov. Straža in deputacija srednješolcev. Na kolodvoru se je poslovil od pokojnika rogški župan g. Bizjak, ki je v pretežitivih besedah izrazil globoko bolest slovenskega naroda ob krsti svojega največjega sina. Boris Miran, ki je dal naš govoriti življenjsko moč, se poslavlja od nas vekomaj! Ne homo več čuti njegovega milnega glasu, toda v nemrtih delih homo našli to, kar nam je iztrgala nesporna smrt. Z besedami naša naroda si

prišel in v narod se vračala je govornik bla. goslarjem ostanke častnega občana na zadnji poti.

Končno je spregovorila iz ust učenke III. razreda Anice Imenčak tudi mladina. Njeno slovo od vzornega učitelja je bilo tako iskreno, tako prestrano, da so navzočim silile solze v oči. Ko se je začel moliti kredo v vagon, je poslušal svetlim venci in vlak se je začel pomikati proti Grobelnemu. Na vsi postajah so se množice hvaležnega naroda poklonile mnom svojega ljubljanskega sina. V šmarju, Sv. Jurju in Storah je bila zbrana na kolodvoru šolska mladina, ki je obiskala krsto pokojnika s cvetjem.

Na kolodvoru v Celju so se zbrali zastopniki oblasti, občinski odborniki z županom drjem Hrašovcem na čelu, šolska mladina z učitelstvom, »Sokola« z zastavo ter druga društva in mnogobrojno občinstvo. Ko je vlak prišel na postajo, se je župan g. dr. Hrašovec poslovil od pokojnika v letem kratkem govoru, v katerem ga je slavil kot vzornega pisatelja. Po končanem govoru je občinstvo zaklicalo trikratni »Slava« in poklonil se je sokolski prapor. Na to je vlak odpeljal dalje. Mestna občina je poklonila lep venci s trobojnicami.

Tudi v Laškem, Zidanem mostu, kjer je zbor železničarjev zadel dve železniki, Hrašnik, Trbovljah in Litiji, kjer sta nastopila dva pevski zbora, je občinstvo do kazalo, da se zaveda, kako težka izguba je zadel slovenski narod s smrtjo Josipa Stritarja. Šolska mladina in narodna društva so pohitela na glade na slabo vreme in polnem mestu, da zaključijo pesnikovim manom zadnji poudarek. V Trbovljah se je poslovil od pokojnega decent Fortič, v Litiji na okrajni glavar Podhaj, Sokol, šolska mladina. Zvon ob »Lina« iz šmarke. Ob pol sedmih je prišel žalni vlak v Ljubljano. Spremljala sta ga od Rodške Slatine zastopniki ljubljanskega župana ravnatelj g. Šanla in ptujski okrajni glavar dr. Pirkmayer. Oba sta s požrtvovalnim delom in sretnim vodstvom pripomogla, da so se žalne svečanosti vršile v najlepšem redu.

Na mrtvaškem odru v Narodnem domu.

Zemski ostanek nestorja slovenskih pesnikov so danes v Ljubljani. V Narodnem domu leži njegov prah med cvetjem in zelenjem. Neštivilne množice prihajajo da se poslovijo od njega in poklonijo njegovim manom. Na visokem katafalku v zaprti krsti, spi večno spanje g. Mirodolski... Sviti nebrojnih sveč odseva od njegove kovinskega sijaja. Prostor je ves drapiran in okrašen s številnimi venci. V ozadju krste tvorijo častno stražo dva Sokola in dva akademika. Množice prihajajo in odhajajo, marsikatero oko je solzno. Številni in krasni venci, poklonjen pesniku na njegovi zadnji poti iz Rogške Slatine, pričajo, da se slovenski narod dobro zaveda, koga je izgubil in kaj je dolžan tem zemskim ostanom. Tudi Ljubljana ni zaostala. Z vseh javnih in mnogih privatnih poslopj vse žalne zastave, mnoge trgovine so okrasile svoje izlozbe s pesnikovimi slikami in kipi, ovitimi v žalno kopreno. Vse se pripravlja, da se dostojno poslovijo od velikega pesnika Borisa Mirana in mu na njegovi zadnji poti izkaže globoko spoštovanje in hvaležnost.

Dunajska slovenska kolonija in Stritar.

Pesnik Jos. Stritar, ki je v visoki starosti 87 let umrl v Rogški Slatini ter bo daleč sivoen pokopan v Ljubljani je preživel svoje življenje v tujini, zvečine na Dunaju ter je bil kakor umevno, ondanšnim Slovincem najbolj znan in priljubljen. Vsi vemo, kako blagodejno je vplival na razvitek našega slovstva baš med takratnimi dunajskimi slovenskimi dijakli, kako ga je vezalo prijateljstvo z Jurčičem in Levstikom za časa njihovega bivanja na Dunaju. V poznejših letih se je nekoliko manj intimno družil z mlajšimi literati, vendar je občasno z Govekarjem in Murnikom. Oba je cenil in hvalil. Postal je bolj samotarski. Zahajal je sicer v slovenski literarni klub ter imel odnako predavanje, a se je le redko dalje časa mudil v družbi. Zahajal je v kavarno pri plavstovski cerkvi, v obližju svoje gimnazije, ki so jo posekali tudi slovenski dijaki, a se je malo-kdaj in na kratko s katerim kaj razgovarjal ali kaj poprahal, v svojem kotu se je zabarikadiriral za časopise in čital. Vendar je bil vsem znan in od vseh spoštovan. Njegovo šestdesetletnico je proslavila »Slovenija«. Bila je to res proslava zaslužnega slovenskega literata — a uplaval je ne malo nato, da se je baš Stritarju ob tej priliki pridrdilo veliko slavo — v »Rimskem katoliku« izšla zelo nepovoljna in zelo krivična kritika njegovega slovstvenega delovanja. Priredila se je proslava sedemdesetletnice v dvorani mestnega parka Dunajskega. Znamenita proslava kulturnega delavca — ob jako nekulturni manifestaciji nemških buršev, ki so videli v mali slovenski na povabljenca omejeni zabavi ogroženje nemškega značaja prestolice. Zahtevali so od restavracije da lokalno odpove — česar pa značajni Nemec ni hotel storiti. Zato so uprizarili velik škandal. — V policijskem špalirju smo stopali obiskovalci slavnosti v dvorano, za tem špalirjem pa je besnelo nemško dijaštvo, turonski krilki, zabavljanje, živžaganje je odmevalo, kiti in palice so se vihale v zraku. — Železne vermetice so bile spuščene nad okna, ker bi sicer gotovo pobili vse šipe. V dvorani so bili zbrani Stritarjevi čestilci: pevci in vojaška godba pod vodstvom našega slovenskega kapelnika dr. Čerina so prozvajali svoje točke, še vedno moteni po razgrajanju nemških kulturnoscev. Vsa proslava je bila ogrožena a vendar ni bila po prizadevanju vplivnih slovenskih rojakov prepovedana ter se je dobro izvršila, ne da bi se podrl radi nje nemški Dunaj v razvaline.

Skrnim naš pesnik je ob 60 letnici zapel: »ne meni slave, dragi bratje molji — kaj to, če domovine zvest sem sin.« Odvračal je vedno vsako javno častanje in slavo, a vendar se je uveril na svojo zo-

lo pozno starost ko se je nad 85 letni starček vračal v domovino, o tem, kako ga ves narod časti in ljubi, ne samo dunajska „kolonija“. Prepričal se je, da ni pozabljen, kakor si je včasih v melanholičnem

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 29. novembra 1923.

Kaj bi bilo bolje?

Znano je, da so se v prvi polovici 1. 1917. vršila med Francijo in takratnim avstrijskim cesarjem Karlom tajna pogajanja za zaključitev separatnega mira. Posredovalec je bil brat bivše cesarice Zita princ Sikst Burbonski. O teh tajnih pogajanjih je napisal Sikst Burbonski svoje spomine, ki so za nas nad vse zanimivi. Iz njih je namreč razvidno, da je bil zgolj slučaj, da ni uspelo delo Siksta Burbonskega in da se ni že spomladi 1. 1917. sklenil separatni mir med Francijo in Avstrijo.

In na kakšnem temelju? Burbonci pripovedujejo: Cesar Karel je bil pripravljen sprejeti vse pogoje, nanašajoče se na Francijo, Belgijo in Rusijo. Pripravljen je bil izstopiti iz zveze z Nemčijo in skleniti separatni mir. Dovolil je, da se osnuje posebna jugoslovenska kraljevina, ki bi obsegala Srbijo, Bosno, Hercegovino, Crnogoro in Albanijo. Prestol te kraljevine bi naj zasedel eden izmed habsburških princův.

Edina zapreka tega aranžmana je bil Trst. Toda tudi iz te zagate bi se dal dobiti izhod. V pismu cesarju Karlu dne 16. marca 1917 pravi Sikst Burbonski med drugim: »Ako se Italijanci posreči, da vzame Trst, bo Antanta dovolila v to, da ga obdrži; ako pa Italija ne osvoji Trsta, nima Antanta namena, zahtevati, da bi Trst pripadel Italiji.«

Iz teh podatkov je razvidno, da bi se bilo spomladi 1. 1917. Avstriji skoraj posrečilo skleniti separatni mir z zavezniškimi predvsem na stroške nas jugoslovenov in Čehov. Avstrija bi se bila rešila s tem, da bi bila odstopila Bosno in Hercegovino, katere se je bila itak po krivici prilastila. Novi jugoslovenski kraljevini, odstopila bi Galicijo Poljski in odnosu Rusiji, morda še tudi Trst Italiji, sicer pa bi ostala v isti obliki, kakor je bila pred svetovno vojno. To se pravi: v Avstriji bi se znatno zmanjšalo število slovenskega prebivalstva. Nemci bi prišli v absolutno večino in bi s podvojeno močjo lahko nadaljevali svojo ponemčevalno politiko. Iz svetovne vojne bi Avstrija izšla ne oslabiljena, marveč celo ojačena, saj bi bila nova takozvana jugoslovenska kraljevina samo zavalna država Avstrije in bi na njenem prestolu sedel Habsburčan. V tej Avstriji bi Nemci prišli še do večje vplave kakor pred vojno, ker bi v parlamentu imeli absolutno večino vseh mandatov. Čehi in Jugoslovani bi v parlamentu ne imeli več nobene vplave in bi bili brez moči zavirati sistematično germanizacijo, ki so jo avstrijski Nemci napovedovali za slučaj, ako se svetovna vojna kolikor toliko uspešno konča za Avstrijo.

Takšne so bile avspicije za nas leta 1917. Radovedni smo, ako bi bila v slovenskih pokrajinah nastala revolucija, ako bi se bil leta 1917. sklenil separatni mir med Avstrijo in med zavezniškimi, radovedni smo, ako bi se bili takrat Slovenci, kakor to zatrjujejo klerikalci, sami osvobodili in ako bi se bili tudi takrat upali, kakor danes. zahtevati avtonomijo slovenskih dežel?

O. pod Karlom bi naš klerikalci Bogu vdano nosili še dalje svoj suženjski jarem in bi v zvestobi in vdanosti, kakor se spodobi krščanskim ljudem, plačevali navdušeno davke in nahtežje dajave. Da, pod Avstrijo in pod Habsburgom! V svobodni svoj državi in pod Karagorgjeviči pa je to seveda drugače!

★ ★ ★

— **Spomenik kralju Petru v Kranju.** V Kranju se je sestavil pripravljalni odbor, ki si je nadel patrijotično nalogo, da v nameravanem parku prestolona slednika postavijo prihodnje leto spomenik kralju osvoboditelju Petru Velikemu. Spomenik se odkrije na izredno slavnošten način dne 3. avgusta 1924. To bo v Sloveniji prvi spomenik kralju Osvoboditelju.

— **Zakon o narodnih šolah.** Nov zakonski načrt o narodnih šolah je spremenjen v toliko, da je člen 39. na novo redigiran v tem smislu, da poučuje učitelj v osnovni šoli vse predmete v razredu, torej tudi verouk. V slučaju, da je v kakšnem razredu več kakor 30 učencev druge izpovedi, lahko minister nastavi plačanega učitelja, bodisi duhovnika ali posvetnjaka, ki bo poučeval verouk te konfesije.

— **Pametna naredba.** Ministrstvo notranjih del je izdalo ukaz, da smejo kinematografi in bioskopi predvajati samo slike z napisi v srbskem, hrvaškem ali slovenskem jeziku. Napisi v nemščini, madžarščini ali italijanščini so zabranjeni. Za one, ki bi kršili to naredbo, so predpisane izredno visoke denarne globe. To naredbo ministrstva podpravlja z največjim zadoščanjem.

čustvovanju domišljal, temveč da se njegove zasluge splošno priznavajo. In to mu je sladijo zadnje dni blagoslovljenega njegovega življenja.

— **Goljetev državne misli in patrijotizma na obmejnih šolah.** Ker je na naši severni meji med preprostim narodom in šolsko mladino opažati še vedno premalo državnega čuta in goljetev patrijotizma, je višja šolska oblast izdala na vse podrejene šolske oblasti, zlasti pa na ono v Murski Soboti, primerna navodila, kako ima zlasti učiteljstvo delovati v zgoraj navedenem smislu med mladino, osobito pa vzbujati pri šolski mladini ljubezen do države in ožje domovine.

— **Vladna podpora za Stritarjevo vdovo.** Po poročilu iz Beograda je minister prosvete g. Marko Trifunović odredil, da se iz proračuna ministrstva prosvete izplača vsota 5000 dinarjev kot podpora vdovi po pokojnem pesniku in pisatelju Josiu Stritarju.

— **O obrtnih nadaljevalnih šolah.** Kakor čujemo, je votala centralna vlada za te šole 200.000 Din. kar napram proračunjeni potrebiščini za celo leto seveda nikakor ne zadostuje. Ker so baje vse obrtne zadruge odklonile vsakršne prispevek za vaje in se izrekle tudi za to, da se vrši pouk od 17. ure dalje, bo zadevo teh šol, kakor vse kaže, težko urediti. Mnenja pa smo, da je tu dolžnost države. Lokalnih faktorjev in nič manj obrtnih korporacij, da se to večno prekanje neha in obrtnemu naraščanju pripomore do potrebne izobrazbe.

— **Zdravniška služba.** Zdravstveni odsek za Slovenio razpisuje službo okrajnega zdravnika za okrajno sanitetno upravo Slovenjgradec v IX. odnosno VIII. činovnem razredu drž. uradnikov. Interesenti se opozarjajo na razpis v »Uradnem listu«.

— **Portugalski konzulat v Ljubljani.** Naša kraljevska vlada je na prošnjo portugalskega poslanstva v Beogradu in po izpolnjenju vseh formalnosti izdala dne 5. t. m. gosp. Dragotinu Stručelju običajni eksekvatur kot honorarnemu konzulu portugalske republike v Ljubljani. Konzulat ima svoje uradne prostore na Dunjski cesti št. 33.

— **Narodna banka za »Jadransko stražo«.** Upravni odbor »Narod. banke« v Beogradu je na zadnji seji sklenil nakloniti »Jadranski straži« podporo 50 tisoč dinarjev kot letni prispevek banke. — **Celjske vesti.** Precejšnja povođen je nastala vsled deževja in tajočega se snega po celjskem okraju. Savina in pritoki so prestopili bregove in se razlili čez polja in travnike. — **Francoski krožek** je priredil minulo nedeljo lepo uspešno francosko predavanje, katerega se je udeležilo precej prijateljev francoskega jezika. Predaval je lektor na ljubljanski univerzi gospod Lucien Tesnière kot delegat francoskega Instituta v Ljubljani o »Le disciple« od Bourgeta. — **Celjski 39. pešpolk** se je po večmesečni odsotnosti s moštvo in oficirji zopet vrnil v svojo garnizijo v Celje. — **Aretirali** so uslužbenca spedičnice tvrde Pella v Celju Pirschitzla in Margeticha, radi ponovne večje svote omenjeni tvrdis. — **Umrlo** je v mesecu oktobru v Celju skupno 19 oseb in sicer ena v mestu, 18 pa v javni bolnici. — **Razpisani** porotni slučajni. 3. dec. Josip Megla, uboj, Friderik Glöckel, tatvina in obrekovanje; 4. dec. Anton Pšeničnik, težka telesna poškodba, Anton Pirc, uboj; 5. dec. Ivan Babič, rop in posilstvo, Koprivnik Ignac, uboj; 6. dec. Krnovšek Alojz, uboj. Kodrun Ignac, uboj. — **Prezvem** kavarna. Kavarno Kos v Prešernovi ulici prevzame s 1. decembrom g. Adolf Mencin. Kavarna je prišla s tem v slovenske roke in se bo vodila naprej pod imenom »Narodna Kavarna«. — **Razstava slik.** V petek 30. tm. otvoril v Strommayerjevi ulici v hiši g. Gradta razstavo slik združna Doroteja Hauser.

— **Mariborske vesti.** Slavnostno predavanje Zgodovine društva Dne 4. dec. ob 20. se vrši v mali kazinski dvorani 3 predavanje v proslavo 20 letnice Zgodovinskega društva. Predava prof. Kovarčič o naši zgodovini in domači umetnosti. Predavanje bo zanimivo, ker sega predavatelj nazaj v početek 15. stoletja, ko so se pojavile prve kulture jugoslovenskega ujedinjenja. Predavanje poljskuje skiptična slika znamenitega reliefa na Ptujski gori, ki je znan kot eden najvažnejših historičnih spomenikov v srednji Evropi. — **Proslava drž. praznika** priredi dne 1. dec. ob 15. v Götzovi dvorani Podmladek Rdečega križa (Učenici in učence vseh mariborskih meščanskih šol. — **Odhodnica** preds. ZJZ. Uduž. Jugos. nar. železničarjev podr. Maribor (namesto dosedajne Zveze Jugos. želez.) in nar. žel. glabnega društva »Drava« priredi dne 2. dec. ob 15. v veliki dvorani Narodnega doma slavnostno obhodnico v Kotoribo premeščeno dosega predsednika obeh društev g. Avgusta Lukačiča. Ker je bil premeščeni g. Lukačič znan kot eden najboljših agnih voditeljev nar. železničarjev, je pričakovati velike udeležbe od vseh slovenskih strani. — **Velike poškodbe.** Zadnji sneg je povzročil veliko škodo v parkih, pa tudi na strehah. Posebno prizadeta je Stolina cerkev, ki pri vseh vzhodih ogroža hojo radi raz strehe v veliki množini padajoče opeke. Tekom zadnjih dni sneg rapkno leginja in ni izključeno, da bodo imeli vendarle prav proroki o milij zimi. — **Nesreča.** J. Konega, ključavničarja zaposlenemu

pri Elektr. družbi na Pali je lift odtrgal peti. Težko poškodovanega so prepeljali iz Fale v mariborsko bolnico. Karl Krennik je po nepravilnosti vtrkal prste v žago, nakar mu je popolnoma razmesarila 4 prste desne roke. — **Konzorcij** za gradnjo malostanovanj. hiš. V nedeljo dne 25. tm. se je vršila redna seja zadruge »Mojmir«, ki je ves projekt kot definitivno sprejela in izdala program izvršitve. Konzorcij tvori v zadrugi posebno skupino zase, deleži se nalagajo na poseben konto po položnicah v Zadrugo Zvezo v Celju, kjer se ugodno obrestujejo. Deleži so po Din 1500 plačljivi v 6 mesečnih obrokih po 250 Din. Član konzorcija mora biti tudi član zadruge in to članarino (iz vpisnine vred Din 300) posebej plačati zadruzi ali po posebni položnici v Celje. Načrt za zgradnjo se razpiše med stavbenike — člane zadruge. Uvaževale se bodo najboljši in nalcenejši ponudbe. Na ta način zgrajena hiša se takoj proda najboljšim ponudnikom zadrugi. Iz izkupitka se zopet takoj zida druga hiša. Po tem načrtu, ki je kakor omenjeno izvedljiv tudi v drugih krajih, bo zadrugi omogočeno takoj po izvršitvi priti tudi z načrtom gradnje malostanovanjskih hiš za manj imovite člane. — **Narodno gledališče.** Nedeljska večerna predstava opere »Traviata« se je radi opetovanega električnega stika morala prekiniti. Plesni večer Rita-Rita (Marg. Pešta) dne 26. nov. je napolnil gledališče do zadnjega kotička, vsckakor pri nas redko polav. Mlada umetnica je izvajala vse točke z globokim umevanjem in krasno tehniko. Tudi orkester je rešil svoje nalogo izbrno.

— **Smrtina kosa.** Umrlo je v Ljubljani po dolgi mučni bolezni g. Martia Altemraither roj. Bauer, posestnika v Kočevju. Pokopnco prepeljejo v Kočevje, kjer bo pogreb dne 1. decembra ob 14.16. na ondoto pokopališče. Blag ji spomin!

— **Potres.** Večkrat zjutraj ob 7.04 so beležili vsi instrumenti pod Triglavom močan, za Ljubljano kot zaziljalj občuten potres, v daljavi kakih 120 km. — **Belar.**

— **Deželni muzej** ostane od 1. decembra t. l. do preklica tudi v nedeljah zaprt za splošni poset.

— **Okrajni cestni odbori** na deželi ponekod slabo skrbje za odkidanje okrajnih cest, zato trpita vozni promet in pošta na obili zamudi. Ljudje se upravičeno pritožujejo nad slahim stanjem cest in povprašujejo čemu pač plačujejo izdatne cestne doliade.

— **Stanovanjska mizerija** tudi — drugo leto! Z veliko težavo se je letos zgradilo v Ljubljani v celem sedem, piš sedem hiš! Kaj pomeni to napram 500 družinam, ki so se brez stanovanja? Kakor vse kaže, se ne bo prihodnje leto zidalo niti sedem poslopil! Lepa perspektiva za bodočnost!

— **Mestna kratinica** Ljubljanska zaradi narodnega praznika dne 1. decembra ne uraduje.

— **Trbovlje.** Na praznik ujedinjenja 1. decembra t. l. gostuje pri nas v Delavskem domu dramatični odsek »Čitalnice Zalog« z veseloigro »Idealna tačka« in dramo »Stari in mladi«. Kakor smo zadnjič čitali v časopisu, se mlado društvo krepko razvija ter ima dobre igralske moči, zato upamo, da nam gotovo priredi lep večer. Po predstavi se vrši prosta zabava ob petju čitalniškega pevskega odseka. Trboveljane vabimo k obilni udeležbi, da s tem pokažemo, da znamo ceniti mlado, po napredku stremče prosvetno društvo.

— **Zima in lakota** sta zadnje dni prignale mnogo vran v mesto ki zlasti na kostanjih v Solškem dvoredu preže na razne ostanke pri mesarskih stojnicah.

— **Poprava telefonskega omrežja.** ki je bilo radi zadnjega snega močno poškodovano, napreduje in se je nadejati, da bo omrežje v nekaj dneh zopet v redu. Tudi napeljava električnega toka za ulično razsvetljavo je z malo izjemo že popravljena.

— **K tragediji** v Novem Sadu. Novosadski listi poročajo, da je Prihodišenko, o katerega zločinu smo poročali, pred dnevi neopreje zadavil svojega 5 letnega sinčka. Od štirih težko poškodovanih oseb, so tri že umrle.

— **Smrt pod vlakom.** V Velikem Bečkerku se je pred dnevi dogodila težka nesreča, katere žrtev je postal poljedelec Miša Curčin. Vračal se je hotel prekoračiti tir. V tem trenutku pa ga je podrl iz Bečkereka prihajajoči vlak in ga vkeleš 35 m daleč. Ko se je vlak ustavil, je bil Curčin že mrtev.

— **Pokušen vlom.** V barako Jakoba Turka na Vodnikovem trgu, je skušal neznan storilec vlomiti, kar se mu pa ni posrečilo. Napravil je samo na ključavnicah malenkostno škodo.

— **Zagoneten ustopilec v Kulpi.** Iz Kulpe so pri Karlovcu našli truplo nekega neznanca, ki je ležalo že dalje časa v vodi. Neznane je imel roki privezani na truplu. Policajec iz Karlovca vodi preiskavo.

— **Razne tatvine.** Iz okna Vzemajne posojilnice je bila ukradena mala šipa. — V noči od 26. na 27. tm. je bilo vliomeno pri »Levu«. Tatovi so odnesli razno obleko v vrednosti 850 Din.

— **Pogreba** se služkinja Frančiška Slarimšek, ki je zapustila včeraj zjutraj svojo gosposdino Terezijo Janša v Florjanski ulici in se do danes še ni vrnila.

— **Podaljšanje este.** edn. ulice. Preteklo poletje so podaljšali dal Vrhovce ulice v smeri proti Vodmatu in jo zvezali z Ravniharjevo in bližnjimi ulicami. S tem razširjenjem ceste je po dolgem času ustrezno prometnim interesom v tem mestnem delu.

— **Cesta od trnovske cerkve do Opekarske ceste** je, kakor nam poročajo v škandaloznem stanju. Nič urejena, nič napeta, nič nasuta, blata do gležnjev, o kanalizaciji ne duha ne sluha, vse nekako samo sebi prepusteno kakor bi trnovsko predmestje spadalo pod šentvidskega župana. Mestni magistrat kje si?

— **Prstan se je sčel.** Poizve se: Zozlezniar, Mariljn trg.

— **Dostavek k poročilu o seji finančnega odbora.** Iz tehničnih vzrokov se je vrnila v naše obširno poročilo o včerašnji seji finančnega odbora neljubna pomota, ki podtika dem. posl. dr. Seččarovu izjave o naši vojski, ki jih je faktično na dopoldanski seji podal kler. posl. Fran Zebot. Stavek »Dve in pol milijardi itd.« je pripisati omenjenemu govorniku!

— **Na naslov uprave državnih železnic.** Piše se nam: Zadnji čas se je zgodila v vlakih doljenjske železnice cela vrsta tatvin. Temu se ni prav nič čuditi. Ponočni vlaki so navadno nerazsvetljeni in ob sobotah, nedeljah in semenihi dneh tako nabit polni, da je najlepša prilika za tatove in druge falote. Pred štirinajstimi dnevi sem se peljal v soboto zvečer v Novomesto in v nedeljo popoldne nazaj v Ljubljano. Tja so nas morili elementi z divjim petjem in najostudnejšim klafanem vprilo desetletnih otrok, nazaj pa istokotki pijanci, ki so na vsak način hoteli provocirati pretepe. Le razsodnostni sopotovalcev se je zahvaliti, da ni prišlo do gotovega prelivanja krvi. Pa še eno. Včasih je bilo na kolodvorih videti orožnika, kateremu so razgrajale in druge nepridiprave iz vlaka izročili. Danes ni nikjer in nikdar nobenega orožnika na postajah. Ravno pri omenjenem vlakni pred štirinajstimi dnevi so ljudje v vlakni na več postajah klicali na pomoč, a nihče jim ni mogel pomagati. Zeleti je torej in to tudi zahtevamo, da so železniški vozovi na doljenjski železnici ponoči razsvetljeni ter da naj bi bil vsaj ob sobotah in nedeljah ter semenihi dneh na vsaki postaji orožnik. Mislimo, da je življenje in imetje potnikov po železnici že toliko vredno, da se sme to zahtevati.

— **Razne nesreče.** V steklarni v Hrastniku si je obrezal z odpadki delavec Leopold Zmerzel desno nogo. — Pri trvdki »Slograda« v Trzinu se je težko opekeli po desni roki delavec Mihael Močnik — Žagar Aljžij Rak na parni žagi v Sevnici se je nevarno obrezal po desni nogi. — V tovarni »Titan« v Kamniku si je zmečkal desno roko delavec Josip Prešern. — Pri Sv. Antonu se je na krožni žagi težko obrezal po desni roki žagar Anton Bubovnik. Prepeljali so ga v bolnico v Slovenjgradec. — V tovarni za čevlje Mally - Lemberger je porabil stroj za prirezavanje kož delavko Albino Perko za desno roko in jo tako pokvarila so jo morali preplejati v bolnico.

— **Roparski napadi** v Prekmurju. V zadnjem času je postala javna varnost v južnem delu Prekmurja zelo ogrožena. V okolici Dolne Lendave je bilo izvršenih več roparskih umorov. Dva posestnika sta bila napadena in eden od njih ubit, drugi, ki pa je smrti udarec s sekuro po glavi, se bori s dubom. Na odprti cesti proti Dolini pa je bila napadena in do gola oropana neka ženska. V Dolgi vasi je bilo izvršenih več držnih vlomov. Prebivalstvo se je obrnilo na pokrajnsko vlado, da mu v zaščito pošlje več orožnikov.

— **Restavracija** in kavarna »Zvezda«. Koncert nove citizenske kapela bo vsak dan v kavarni od 17. do 19. ure, od 20. do 22. v restavraciji in od 22. dalje zopet v kavarni. Kapelnik Kada Sandor. Provovrstna kapela, došla iz Osjeka. Atraktivna prve vrste.

— **Gostilno** pri Majaroučku zravca Leonišča je prevzela s samostojnim obratom g. Alojzija Gorjup. Točijo se pristna doljenjska vina. Abonentni na hrano se sprejemajo. Več pove današnji inserat.

— **Obširno dovoljena razprodaja** izpod lastne cene v konfekcijski trgovini Fran Lukič, Pred Skofijo št. 19. Glej inserat!

— **Sv. Miklavž** pride v soboto, 1. decembra, med 5. in 7. uro zvečer v trgovino M. Tičar v Šelenburgovi ulici izbirit daril za deca in odrasle.

— **Opozorjamo** na inserat oblačilne industrije A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. št. 7.

Društvene vesti.

— **Proslava »Ujedinjenja«** priredi Narodna čitalnica in Sp. Šiški v soboto 1. decembra ob 20. zvečer v dvorani gostilne g. Valjavca. Spored. Prolog, deklamacije, petje št. pev. zbora in solistov in godba. Vstopnina prosta. Pridite naprednjaki, da dostojno proslavimo ta velepomembni praznik slove. zgodovine. Odbor.

— **Akademsko podružnica** Jugoslovenske Matice priredi v petek dne 30. t. m. na univerzi soba št. 77. predavanje o narodnem preporedu Istre v 19. stoletju. Predava g. prof. Zgrablč. Predavanje obeta biti zelo zanimivo. Vabijo se vsi, ki se zanimajo za našo Istro.

— **Društvo slušateljev** juridične fakultet v Ljubljani najznanja, da so vabila za II. veliki ples juristov, ki se vrši dne 7. decembra. t. l., razposlana. Naknadne naslove še sprejema vratar univerze.

— **Odprli srce, odprli roke, otiraj bratovske solze!** Deca vas kliče gladna in bedna. Pridite, pokažite ji, da je vaših dušah še žar predvojnih idealov, da še razumete tešiti bol bednih. Deca kliče vse! Deca ne prosi mihodarov, ona hoče (hoče) »zaslužiti«, da lahko potem izkaže svojo ljubav revnim in potrebnim bratom. Zri-vajte uro svojega življenja deci in poredite: »Ne morejo priti slabši časi, dokler je deca tako plemenita.« Vsi, brez izjeme in razlike, sje dobrodošli dne 1. dec. ob 16. uri ali pa dne 2. dec. ob 15. uri v unioński dvorani. Pro patria, pro inventute. Za domovino in mladino.

— **Plakati, samostojno** dolo mladih Podmladkarjev, kličejo vse odrasle in deca v unioński dvorano dne 1. dec. ali pa 2. dec. Lepše ne moreš pokazati svoje ljubezni do deca, kot da si ogledaš njih umetniško prireditve. Deca je cvet in ponos naše domovine.

— **J. m. a. d. »Jadrane«** priredi v četrtak 29. nov. t. l. ob 20. v svoji čitalnici predavanje tov. St. Bajiča cand. iur. o socialnih in političnih osnovah 20. stol. III. del. Udeležba za člane obvezna!

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 29. novembra, Sprejeto ob 13.00.

Pozornost je vzbudila danes notacija ljubljanske Kreditne banke, ki se je dvignila na 250 Din očitno vsled boja interesentskih grup, ki se pripravljajo na obšni zbor tega zavoda. Borzni kurz je za 30 —40 Din višji nego kurz, po katerem so se te delnice dosedaj tržile.

Vsled pomanjkanja blaga se je danes tendenca zopet nekoliko udevrstila ter so vsi tečaji porasli. Narodna banka je dajala manjše množine Zuricha, Trsta in Newyorka. Na efektivnem trgu je vladalo mrtvilo ter je bila tendenca slabjša razen v devizah Kreditne banke, katerih haussa se nadaljuje. — Ob zaključku notirajo:

Effekt: 7% invest. drž. pos. od leta 1921. 68. Ljublj. kred. banka Ljubljana 220 do 255. Prva hrv. št. d. Zagreb 985—990. Slav. banka Zagreb 107. Hrv.-slav. zem. hip. banka Zagreb 97½—99. Hrv. esk. banka Zagreb 165. Jugoslav. banka Zagreb 143 do 145. Trb. prem. dr. 840—860. Guttman 1700. Exploatacija 2115. Slavonija 207—209. Sečarana 2435—2445. Nar. žumska industrija 147½.

INOZEMSKÉ BORZE. — **Curli.** 29. nov. (izv.) Današnja predborza: Beograd 6.475. Amsterdam 217.60. Newyork 5.72. London 24.94. Pariz 30.70. Mian 24.70. Praga 16.65. Budimpešta 0.03. Bukarešta 2.87. Sofija 4.40. Bukarešta 2.87. Sofija 4.40. Dunaj 0.0080½.

— **Trst.** 29. nov. Predborza: Beograd 26.075—26.125. Dunaj 0.0325—0.0328. Praga 67—67.50. Pariz 124.30—124.60. London 101.10—101.20. Newyork 23.125—23.20. Curli 402—404.

Glasheni vestnik.

— **Proslava 60letnice** hrv. plev. društva »Kolo« v Zagrebu se vrši v dne 1. in 2. decembra t. l. s prireditvijo slavnostnega občnega zbora, koncertov in pevске tekme Saveza hrv. plev. društva. Obenem se sestane kongres zastopnikov srbskih, hrvaških in slovenskih pevskih zborov zaradi ustanovitve Zveze Jugoslov. pevskih zborov. Zvezo slov. pevskih zborov bodo zastopali predsednik g. ravatelj Matej Hubad, podravnatelj g. dr. Anton Švigelj in Zvezin zborovodja g. Zorko Prelovec. V jury za pevsko tekmo sta poklicana od Slovencev g. skladatelja Anton Lajovic in Emil Adamič.

Turistika in sport.

— **S. K. Slovan** poziva vse svoje člane in prijatelje kluba, ki žele kojiti težko atletiko, da se pismeno ali ustmeno zjase pri klubovem tajniku, Sv. Petra cesta 3-II.

— **Smučarski odsek »T. K. Skala«** priredi v soboto dne 1. decembra in v nedeljo 2. decembra t. l. smučarski izlet na planino »Kovec« nad Trzinom. Odhod v petek z večernim vlakom, eventualno v soboto z jutranjim. Prihod nazaj v Ljubljano v nedeljo z večernim vlakom. Vožna polovica.

— **Vreme v planinah.** Nihče naj ne misli, da je v gorah isto vreme, kakor v dolinah. Nasprotno! Tam valja najlepša zima. Sneg se je že ustalil in pomrznil. Vse grape in škrlbe so iztravnane z belo odejo. Vsi izletniki, ki se vzpeno na zamežene vrhove, so bogato poplačani za svoj trud.

— **Koča na Veliki planini.** Vse ljubitelje zimske narave opozarjamo na to pripravo zimskosportno postojanko v Kamniških planinah. Po zimi je v oskrbi »Zimskosportnega saveza«, drugače je pa last SPD. Za poset Velike planine je najpripravnejši vlak, ki odhaja ob 14. in 10 minut iz Ljubljane in hrspe ob 15.15 v Kamnik. Od tu do koče je še 4 ure (poleti samo 3). Drugi dan lahko narediš več izletov v prelepo zimsko naravo. Gledati moraš le, da prideš še o pravem času na vlak, ki odhaja iz Kamnika že ob 16.

Izpred sodišča.

— **Užaljen gospodar.** Na Vodovodni cesti sta se sprla soprog hišne gosposnje trč. Josip Suhadolnik in njegova najemnica Bogatajeva, ki je ropotala v svojem stanovanju. Mož je s silo vdrl vrata, Bogatajeva pa je poklicala stražnika. To pa je Suhadolnika tako užejalo, da je razžalil stražnika z raznimi besedami in mu rekel med drugim tudi. Kdo vam je kupil hlače, mi jih plačujemo iz naših žuljev, mi plačamo davke in z nami morate držat. K obravnavi Suhadolnik ni prišel, češ, da se no bi še bolj razburil. Zato je poslal več pismenih vlog, dolgih in obsežnih in zopet razžalil sodišče. Med drugim je tudi napisal, sodite in obsodite ad libitum po vašem, da boste stili. Kralj ne potrebuje take juristarije in take salomonske nemške sodbe. Posebno se je jezil nad stražnikom češ, da mu je rekel, naj gre v norišnico, stražnik pa mu je rekel le, da naj gre v bolnico. Z ozirom na njegovo bolezen je bil obsojen Suhadolnik po izredni milosti samo na 300 dinarjev globe ali 6 dni zapor. Vpošteval se je njegov duševni defekt, ki pa še ne sega tako daleč, da bi ne bil odgovoren za svoje dejanje.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOLSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Kino „Ljubljanski dvor“
29. nov. 30. nov. 1. dec.

„Hamlet“

drama v 6. dejanjih o predigro po Shakespearevi tragediji v glavni vlogi

Asta Nielsen

Oblastno dovoljena razprodaja

Vsled popolne opustitve damske konfekcije zadnje novosti kakor: plašče, jope, obleke, kostume, kožuho in pletenino

razprodajam izpod lastne cene
Fran Lukič, Ljubljana,
Pred škofijo 19.

Novo! AMOR Novo!

Modrilo (plavilo) v platnenih mošnjčkih.

Porabljajo ga vse gospodinjice.

Dobiva se povsod!

Prva Jugoslovenska Industrija
plavil in platnenih kešonov
Subotica, Tolstejeva ul. 11.
Telefon 690.

Za Miklavža!

Obdarite najprimerneje svoje drage s priznanim najboljšimi izdelki

tvrdke Drago Schwab
LJUBLJANA, DVORNI TRG št. 3

Oglejte si največjo zalogo vsakovrstnih oblek za gospode in dečke zimnikov, kožuhov, raglanov, ulstrov, dežnih plaščev, usnjenih suknjic itd.

Lastni izdelki! Znižane cene!

Prvovrstno angleško in češko suknjo v nadrobni prodaji.

Perilo! Modni in športni predmeti!

Pozor za novo ustanovljene industrije!

Ugodna cena za nakup sledečih parnih strojev in kotlov:

2 parna stroja po 100 konjskih moči, znamke „Hock“.

3 parni kotli, znamke „Hock“ in „Tischbein“, 2 po 45 m², 1 po 90 m² kurilne ploskve (Heizfläche).

Vsi stroji in kotli so v obratu in v najboljšem stanju in se prodajo le zaradi vpeljave celokupnega obrata na električni pogon.

Gornji predmeti se lahko ogledajo do 15. dec. tl. v

Tovarni cementa
Zidani most. — Cene po sporazumu!

Vabilo

Izredni občni zbor

Ljubljanske kreditne
banke v Ljubljani

ki bo v soboto, dne 15. decembra 1923 ob šestnajstih popoldne v bančni dvorani Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, Dunajska cesta št. 1

z nastopnim dnevnim redom:

1. Zvišba delniške glavnice.
2. Izprememba pravil.
3. Slučajnosti.

Pripomba:

Po določilih § 18 pravil se smejo udeležiti običnega zbora tudi delničarji, ki položijo v to svrhu pri centralni družbi v Ljubljani in njenih podružnicah v Dravici, Celju, Ormožju, Gorici, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Ptuj, Sarajevu, Splitu ali Trstu odnosa pri Ervaki staveški zemaljski hipotekarni banki v Zagrebu 8 dni pred zborovanjem vsaj 10 delnic, ostrova ti, ki sprejmejo na svojo zahtevo 8 dni pred zborovanjem vstopnico za občni zbor na podlagi pri navedenih mestih v shrambi se nahajajočih svojih delnic.

V LJUBLJANI, dne 28. novembra 1923.

Upravni svet.

Jugosl. importno in eksportno podjetje

ING. RUDOLF PEOLIN.

Stroji za vsako industrijo, lesno in kovinsko; poljedeljski stroji in orodje; lokomobilne in motorne; vseh vrst stiskalnice; valčkovina železa za stavbene in konstrukcijske svrhe. — Tovarna poljedeljskih strojev, hvarna za železo in kovine F. FARRIS iz deluje vse predmete iz tega železa v vsaki množici in velikosti po modelih, armature iz medij in kovin za vsako potrebo.

Maribor, Trubarjeva ul. 4. Tel. inter. 82.

Bukovo ogle

nudi najceneje
E. Škala - Ljubljana
Mirje št. 4 1130

Pisalni stroji, potrebščine

mehanična delavnica (popravljalnica)

L. BARAGA, Ljubljana,
Šolenburgova ulica 6-1.

Običaj. avt. civ. inž.

A. ŠTEBI

tehn. pisarna, Ljubljana,
Dunajska cesta 1a (v palači Ljubljanske Kreditne banke).

Projektira električne centrale, posvetuje občine in privatnike ter daje strokovna mnenja.

Trgovska hiša

v lepem prometnem kraju Slovenije, z lokalno, štirimi skladišči, petimi sobami za stanovanje, kopalna soba, povsod električna razsvetljava, kakor gospodarsko poslojse s kon skim in kravtim hlevom, svinjskimi hlevi vse v zelo dobrem stanju, deloma novo zidano, porabno tudi za veliko eksportno trgovino, se prodaja pod zelo ugodnimi pogoji Vprašati je na upravo Slov. Naroda.

Za Miklavža!

Velika izbira bonbonov, čokolade, keksov, leca do najpreprostejših vrst do najfinjših specialitet

NA DEBELO NA DEBELO

Josip Vitek,
Ljubljana, Krekov trg 8
(zraven Mestnega doma)

12201

Splošna knjižnica št. 12.

Najnovejša knjiga!

Fran Miličinski.

Mogočni prstan

narodna pravljica v 4 dejanjih.

Premijera te izvirne igre našega znanega pisatelja bo v petek 30. t. m. v Narodnem gledališču v Ljubljani. Primerna za diletantске odre. Krasen mladinski spis. Cena broš. Din. 12 brez poštne.

Dobiva se v založnici

Zvezne tiskarne, Ljubljana

Marijin trg št. 8

in po vseh knjigarnah.

Samo 14 dni
Porilo za gospode, kravate, naravnice, rokavice, nogavice itd. prodaja z
10-20% popustom
A. Sinkovic nasl. K. Soss,
Ljubljana, Mestni trg 19.

Vizitke in kuverte
priporoča

Narodna tiskarna
v Ljubljani.

Za odgovore uprave
naj se prične
1 dan.

MALI OGLASI

Cene oglasov do 20 besed Din 5.— vsake nadaljna beseda 50 para, z davčino vred

Prodaj

Železen štedilnik
velik, nov, se prodaja po nizki ceni. — Vprašati se: Beethovnova ulica 15/15.

Moško kolo,
prvovrstno, novo, na prodaj. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Naprodaj:
Nova svilena obleka, dva damska plašča, kostum, stara kranjska peča, ro kavice, klobuki l. dr. — Schoeppl, Mestni trg 19, III. nadstropje. 12.700

Naprodaj
enkrat oblečen fin, kompleten frak in klack za vitkega, srednjevelikega gospoda. — Ogleda se od 1. do 3. popoldne. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Službe

Izurjena šivilja
za obleke in perilo, išče delo; gre šivat tudi po hišah. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Agilnega poštika
sprejme takoj večja za varovalnico v Ljubljani. — Ponudbe pod »Potnik« na. Aloma Company, Ljubljana. 12.667

Išče se učiteljica
za poučevanje francosčine in računstva za deklice po prve gimnazije. — Oglasiti se je: Stritarjeva ulica 7, I. nadst. 12.697

Kolporterji
se iščejo za nov trgovski list proti dobremu za službu. — Pismene ponudbe pod »Kolporter 12.831« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Strojni inženjer,
mlad, diplomiran, reprezentativno Slovenec, veš tudi nemščine, italijanščine, francoščine, šofer in avtomontor, mehanik, išče službe tudi izven stroke. — Ponudbe pod »Zelo marljiv/12.671« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Italijanski in nemški pouk
in konverzacija prevzame v popoldanskih urah uradnik. — Dopisi pod »Ljubljana 12.817« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Pošteno dekle,
ki razume kubo, se sprejme v dobro hišo, kjer bi opravljala tudi lahko hišno delo. — Naslov: Ljubica Hinič, Osijek III, Crkvena ulica 21. 12.666

Vpokojen poduradnik
želi stopiti kot skladiščnik, sluga ali kaj sličnega pri kakem podjetju. — Ponudbe pod B. A/12.681 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kupim

Trame
4/4, 4/5, 5/6, 5/7, 6/7, 6/8 od 5 m naprej, kupim. — Ponudbe pod »Tormentini/12.815« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Srebrne krone,
goldinarje in petkronske komade prodam. — Ponudbe z navedbo cene pod »Srebro/12.544« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Kupim kostanjeve brzojavne droge,
dolge 10, 11 in 12 m ter vsako množino čistih, zdravih javorjevih hlobov, dolgih od 2 m, debelih od 30 cm naprej. Ponudbe z navedbo cen naj se pošljejo na naslov Josip Krabica, Ljubljana VII, Nova ul. 206. 12.693

Nezemljnine

Trgovina
na prometnem kraju se vzame v najem. — Ponudbe pod »Trgovina 12.684« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Hiša,
dvonadstropna, primerna za napravu modernih lokavov, skoro v centru Ljubljane, na eni najprometnejših cest, — se ugodno prodaja. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Na stanovanje
in hrano — v novi villi na Prulah — se sprejme soliden gospod. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Primorci! Zamenjam hišo
v Ljubljani, Bohoričeva ulica 5 (pritlična hiša s tremi malimi stanovanji, lep modern hlev, velika lopa za vozove in shramba, velik sadni in zelenjadni vrt, vse ograjeno na eni parceli) za enako vredno hišo ali posestvo v Trstu, Opčinu, Gorici, Opatiji, Reki, Postojni, Ilirski Bistrici ali Sežani. — Hiša se lahko ogleda na licu mesta. — Ponudbe se prosi na: M. Gradišar, Trst, Guardella 519. 12.818

Večjo prazno sobo
po možnosti s souporabo kuhinje išče uradnik »Narodne tiskarne«. — Ponudbe pod »Christof 12.810« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Stanovanja

Iščem sobo
za pisarno. — Plačam do 15/15. Beethovnova ulica 15/15. 12.808

Na stanovanje
z zajtrkom se sprejmeta dva gospoda. Več po dogovoru. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Na stanovanje
se sprejme boljša gospodinja. — Poizve se: trg Tabor 6, pritličje, levo. 12.702

Meblovana soba
(separatna) z električno razsvetljavo in dvema posteljama se odda s 1. decembrom. — Poljanski nasip 50 a. 12.694

Dve prikladni sobi
v centru mesta, v pritličju ali prvem nadstropju se išče. — Ponudbe na: Hinko Privšek, Miklošičeva c. 18/L 12.696

Meblovana soba,
čista, se odda enemu ali dvema gospodom s 1. decembrom. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Meblovano sobo
z električno razsvetljavo išče višji uradnik. — Ponudbe pod: »Od novega leta/12.826« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Na stanovanje
in hrano — v novi villi na Prulah — se sprejme soliden gospod. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Prazna soba
z verando, posebnim vhodom in električno razsvetljavo se odda s 1. decembrom. — Naslov pove upravo »Slovenskega Naroda«.

Velika soba,
elegantna, se odda enemu, event. dvema solidnim gospodom, katerim je najemljena poslastična stvar. — Ponudbe pod »E. L. H./12.636« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Tri stanovanja
z eno, dvema in tremi sobami ter kuhinjami, pod različnimi pogoji takoj na razpolago. — Ponudbe pod »Stanovanje takoj« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Razno

Ribje olje,
zajamčeno pristno, najboljši norveške znamke, dospelo. — Lekarna B. Karlič, Karlovska cesta št. 2. — Direktni import iz Kristijanije! 11.834

Naznanjam
sl. občinstvu, da je došel dober pristen most v večji množini. Cena 8 dinarjev liter. — Se priporoča M. Plevnik, gostilničarka, Breg 2. 12.813

Sv. Miklavž
kupi najceneje note, bloke, mape, škatle itd. v knjigovodnji Zupan. Gajeva ulica 2 (za palačo Ljubljanske kreditne banke). 12.594

Naznanilo.
V gostilni pri »Fajmostru se zopet toči črni Oteloč; posebno se priporoča slabokrvnim in rekonvalescentnim, nadejajo se točijo izborna lesna tojunga portugalska in stara ljubljanska in pikerska čanska vina letnika 1921. — Vsa sobotna in nedelja se dobivajo domače krove in jetrne klove.

Zamenja se osebni avto
znamke »Puch VII«, šest sedežni, z električno razsvetljavo in starterjem, v dobrem stanju — za avto tri ali štiri sedežni, dobre znamke, moderno opremljen. — Ponudbe pod »28/28/12701« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Vino,
pristno ljubotemsko in hlaško, lastnega pridelka letnikov 1921, 1922 in 1923 vedno v zalogi v kleti vinogradnikov — V. Baehler in drug v Ptuj, Razpoušja se od 300 litrov naprej. 12.543

Najlepši dar
in gotovo tudi najkoristnejši je, če kupiš za svoje stanovanje aparat Toplodar, ker ti greje stanovanje, hrani denar in kurivo. — V zalogi jih ima Jugometalija, Ljubljana, Kolodvorska ulica 18 ali R. Nipič in drug, Maribor. 12.834

Iščem gaterista

popolnoma večšega vseh popravil pri vodni žagi z vencijskim in polnim jarmom. Ponudbe na:
Max Haller, Sarajevo, Kolodvorska privozna ulica 2

ZIMSKE SUKNJE

priporoča po zelo ugodnih cenah

OBLAČILNA INDUSTRIJA

A. KUNC, Ljubljana,

GOSPOSKA ULICA 7.

Pozor trgovci!

Z novim letom oddam trgovino s mešanimi blagom vsled bolezni z osim inventarjem in zalogo za dobo 10 let o najem. Stanovanje na razpolago. Trgovina se nahaja v bogatem industrijskem kraju na Kranjskem.

Detaljni letni promet znaša Din 2 milijona. Potrebni kapital samo Din 250.000.—. Ostanek po dogovoru. Ponudbe je poslati na upravo Slov. Naroda pod »Resni reflektant-11819«.

MEDICINAL-COGNAC

Zahtevajte samo:

- „Medicinal-Cognac“ z modrim križcem
- „Jamaica-rum“ z modrim križcem
- „Cognac-rum“ z modrim križcem
- „Citron-rum“ z modrim križcem
- „Medicinal-polinkovac“ z modrim križcem
- „Najfinejše crem-likerje“ z modrim križcem
- „Slivovko“ in „brinjevec“ z modrim križcem

„ALKO“ LJUBLJANA.

MEDICINAL-COGNAC

MEDICINAL-COGNAC

MEDICINAL-COGNAC